

'EEN ONTMOETINGSPLEK PAR EXCELLENCE'

Jury kiest vijf laureaten voor Theater aan Zee 2001

Het luik *Jong Theater Werk* bundelde tijdens deze vijfde editie van Theater aan Zee een selectie uit het zeer uitgebreide aanbod van (eind)projecten die werden gerealiseerd binnen de belangrijkste Vlaamse én Nederlandse theateropleidingen, zoals RITS, Studio Herman Teirlinck, Lemmensinstituut Leuven, Hogeschool Gent, Amsterdamse Hogeschool van de Kunsten, Toneelacademie Maastricht en Hogeschool van de Kunsten Utrecht. Daarboven op prospecteerde programmator Don Verboven, in samenwerking met festivalcoördinator TarTart vzw het prille werk van een aantal piepjonge gezelschappen en selecteerde uiteindelijk Santé Publiek, Weg naar Vismijn, Casa Liberia, Maquis en Firma De Proost en De Beck & Zn.

Nieuw dit jaar was de samenwerking met het Internationaal Theaterschool Festival, waardoor de selectie werd verrijkt met een aantal Nederlandse projecten van hoog niveau.

De criteria die Don Verboven bij de samenstelling van Jong Theater Werk hanteerde zijn eenvoudig: het gaat niet om de 'perfecte' voorstelling, maar over werk van boeiende makers die, zowel naar inhoud als naar vorm, 'iets te vertellen hebben' en alvast nieuwsgierig maakt naar het nog af te leggen parcours. Uiteindelijk telde dit luik een dertigtal - onderling in alle opzichten - zeer verscheiden voorstellingen/ performances die als geheel de waarde en kwaliteiten van een festival als Theater aan Zee bevestigen.

"Theater aan Zee", zo stelde de jury die de laureaten van Jong Theater Werk aanduidde, "is de ontmoetingsplek par excellence voor jonge makers, die op een ongedwongen manier met elkaar in contact komen". Het uitgebreide aanbod, die deze ontmoeting zo verrijkend maakt, heeft niettemin een aantal nadelen. De jury stelt zich in dat verband ernstige vragen bij de begeleiding, of liever de afwezigheid van begeleiding, van de makers. Dit is niet alleen een vingerwijzing naar de aanpak van de theaterscholen, maar geldt net zo goed als een oproep aan het adres van de festivalleiding. Een nog strengere selectie, zo concludeert Don Verboven, zou dit euvel kunnen verhelpen.

Over naar het echte juryverslag. Een eervolle vermelding valt te beurt aan de voorstellingen *Mouchette* van Bert Haelvoet en Wine Dierickx (Studio Herman Teirlinck), *Met gesloten deuren* van Dominique Collet en Tine Laureyns (Hogeschool Gent) en *Tragiek van de Onderman* van The Ashton Brothers (Amsterdamse Hogeschool van de Kunsten). De eerste twee voorstellingen omwille van de sterke acteersprestaties, de laatstgenoemde performance vanwege de intelligente humor waarbij elke vorm van platvloersheid werd ontweken.

Over de vijf laureaten was de jury het unaniem en dus snel eens. Het

gaat om:

Vluchtdier, een monoloog van en met Nico Sturm (Studio Herman Teirlinck), **Echte vrouwen joggen in regenpak** van Elien van den Hoek en Jetse Batelaan (Amsterdamse Hogeschool van de Kunsten), **Accident 2001** van Joris Van den Brande (RITS), **Manuela en de schoonheid van de dingen** van Vincent E. Rietveld (Toneelacademie Maastricht) en **Survival of the fittest** van Ivan Vrambout en Matthijs Scheepers (RITS & Skagen). De laatstgenoemde voorstelling, alom geprezen omwille van de beklijvende tekst en de grote precisie in regie en scenografie, krijgt de KBC-jong theaterwerkprijs, goed voor 100.000 frank en een tournee door Vlaanderen.

De vier eerstgenoemde voorstellingen krijgen door Theater aan Zee, in samenwerking met TarTart en de Stad Oostende, een residentie aangeboden in hetzij Limelight Kortrijk, Kopergieterij Gent, Stuc Leuven - zijnde de drie coproducerende kunstencentra - of door Theater aan Zee zelf. Op deze plekken kunnen de laureaten hetzij een nieuwe voorstelling maken, hetzij het gelauwerde project uitwerken tot een reizende productie. Bedoeling is ook dat deze projecten worden getoond op de volgende, zesde editie van Theater aan Zee.

'MEESTAL SLAAP IK MAAR VIER UUR'

Organisator Luc Muylaert over zijn kleine oogjes na tien dagen TaZ

Voilà. De vijfde editie zit erop. Een geschikt moment om, na Don Verboven in de nule editie van deze Tazette vorige week, ook de andere 'TaZ-motor' aan het woord te laten: Luc Muylaert.

De vzw TarTart, eerder dit jaar opgericht voor de artistieke en technische leiding van Theater aan Zee, bestaat eigenlijk uit drie mensen: programmator Don Verboven, technisch directeur Luc Muylaert en Jan Timmermans. Muylaert: "Jan doet de boekhouding en zo. We hadden iemand nodig voor die dingen, want ik ben ne slordige, en den Don heeft daar helemaal geen kijk op."

Het is zaterdagavond en de technische directeur van Theater aan Zee oogt meer dan een tikkeltje vermoeid. Maar hoe kan het ook anders?

Muylaert glimlacht: "Ik had voor vijftien voorstellingen gereserveerd. Wel, ik heb er zoveel (steekt één vinger op) gezien. Och, dat zal mijn lot wel zijn, zeker?"

De ironie van de organisator die niet ziet wat hij organiseert. Maar is hij content? "Nogal, ja. 't Is beter dan verwacht geweest, alleen: we hebben veel te weinig mensen. Iedereen heeft het veel te druk, wordt te zwaar belast. Daar moet volgend jaar echt iets aan gebeuren."

Meer volk? Hoeveel dan: enkele tientallen?

"Zoiets. Voor techniek, maar ook voor de catering en de bar. Plus vrijwilligers die overal eens kunnen inspringen. We hebben gewoon veel volk te kort. Mensen moeten vaak om tien uur 's morgens beginnen, tot 's nachts één uur. Dat is fysiek niet uit te houden. Dus moeten er ook meer centen komen, want ik vrees dat we nu een beetje boven het budget zullen gaan."

Voor extra lonen?

"Onder andere. Er is dat ongeval geweest van de Sjerp. (legt uit dat een van de technici van de locatieprojecten tijdens het festival zijn ribben heeft gebroken, nvdr) Daardoor zaten we flink in de problemen: de Sjerp had veel van de afspraken op voorhand gemaakt, werkt al jaren mee aan het festival en was goed ingewerkt. Het is niet eenvoudig om zo iemand te vervangen, want het is een complexe job: de techniek voor theater verzorgen."

De meeste technici op TaZ hebben ervaring: voor theater en/of televisie...

Muylaert: "Het zijn allemaal professionelen, op een paar studenten na. Maar zelfs die kennen het vak. Want je kunt niet aan vrijwilligers vragen om theatertechniek te doen, da's onmogelijk. Dat moeten ze hier snappen: professionelen moet je behoorlijk betalen, anders komen die niet."

Hoe lang werkt hij zelf al mee aan Theater aan Zee?

"Vanaf het prille begin. Ik ben er samen met de Marc (Lybaert, nvdr) mee begonnen. Van die eerste generatie zijn er nu niet veel meer: Vincent Drouard op

Toerisme, Stefaan (hoofd van de techniek in het Postgebouw, nvdr) en ik - tenzij ik nu iemand vergeet? Maar de meeste mensen die hier een keer komen werken, keren het jaar nadien terug. Omdat het wel plezant werken is op zo'n festival."

Wat doet hij eigenlijk buiten Theater aan Zee?

"Ik ben DOP voor *Recht op recht*. (Director of photography, de verantwoordelijke voor de belichting en camera-opstelling op de set, nvdr). Sinds ik op de BRT werk, heb ik niks anders dan fictie gedaan: *Niet voor publicatie*, *Langs de kade*, *Alfa Papa Tango*, *Heterdaad*..."

Dit festival organiseren is dus zo'n beetje zijn vakantie?

"Amai. Nee, ik heb voor het festival twee maand onbetaald verlof genomen. Iets als Theater aan Zee organiseren, daar kruipt onwaarschijnlijk veel tijd in."

Nu meer dan toen? Of omgekeerd? Het festival wordt elk jaar professioneler...

"Echt méér werk voor mezelf is het niet, maar het pakket is enorm uitgebreid. Er waren nu ook veel meer voorstellingen dan vorige jaren te zien. Dan is het plezant als je er professionelen kunt op zetten. Dan heb je daar eigenlijk nog weinig werk aan, op het coördineren na. Maar het blijft zeer intensief: de voorbereidingen, de hotels, elektriciteitsstanden regelen, toners zoeken... (lacht, verwijst naar het feit dat er voor deze laatste Tazette gisteravond geen toner te vinden was, met andere woorden: geen inkt om de krant mee te kopiëren, nvdr)"

Heeft hij zich eigenlijk een beetje geamuseerd de voorbije dagen?

"Zeker. 't Was plezant, maar de dagen zijn iets te lang en de nachten iets te kort."

's Avonds zijt ge content als alles goed verlopen is, en dan drinkt ge nog een pintje en dan geraakt ge moeilijk in uw bed en nog veel moeilijker eruit... Meestal slaap ik maar vier, vijf uur per nacht."

Wanneer heeft hij het meest gevloekt?

"Dat was gisteren, in het Zottekot. Alles loopt daar blijkbaar verkeerd. Tijdens de voorstelling (*De vrouw van de zee* van Weg naar Vismijn, nvdr) moesten we de lichtmengtafel repareren. Niemand in de zaal heeft daar iets van gemerkt, dat vond ik wel... plezant. Tja, hoe komt dat?" Hij haalt zijn schouders op.

Wat waren voor hem de leukste momenten? De concerten op de Koer en in de stad? Daarvan was hijzelf zo'n beetje de programmator...

"Die concerten zijn er echt bijgekomen, en de mensen in de stad voelen dat - ze voelen dat er iets gebeurt. Ook iets plezant was dat Pascalleke Michiels is komen spelen maandagavond. We hadden net besloten om geen concerten hier in het

zaaltje te doen (in de turnzaal van het OLV-college, nvdr), door het goeie weer en zo, maar we hadden nog niemand om buiten te laten optreden. 's Middags heb ik dan naar Pascale Michiels gebeld en 's avonds stonden die hier. 't Was bovendien een goed concert. Ja, dat zijn schone momenten. Of die mensen van Circum Circo: die komen hier toe en 't is een van de eerste keren dat zij naar het buitenland gaan. Zij vonden de ontvangst hier op het festival echt overweldigend."

Het is nu zaterdagavond, wat moet er vóór het slotfeest nog gebeuren?

"Vanavond wordt er op veel locaties al afgebouwd, dus dat wordt nachtwerk voor velen van ons. En morgen om twee uur... (plots piept zijn gsm, ik druk op de pauzeknop van mijn recorder, nvdr) Morgen bouwen we om twee uur op in het Casino, da's nog héél veel werk."

En wat staat er na het slotfeest op het programma? Een week afbreken en...?

"Een eerste evaluatievergadering - volgende week waarschijnlijk al. Met de Dienst Toerisme, met ons en met iemand van de catering erbij... Alle pijnpunten eens overlopen, want er loopt natuurlijk nog altijd veel verkeerd, hé."

Zijn er dingen die hij nu al nooit meer zou doen? Muurtjes bouwen voor de krant bijvoorbeeld?

"Toch wel, want dat vond ik wel plezant. En het tempo waaraan ze dan omvergereden werden... (lacht) We wilden eigenlijk panelen ertegen hangen voor de krantjes en de affiches, maar wegens gebrek aan mankracht is dat dus niet gelukt. En dan waren er ook de onverwachte dingen - kwaai buurmannen bijvoorbeeld. Och, eigenlijk is dat wel grappig."

Iets anders. Marc Lybaert zei eerder deze week in de Tazette dat hij vindt dat er te weinig spektakels zijn en dat er daarvoor misschien een aparte vzw moet worden opgericht?

"Dat vind ik totaal niet, maar die discussie wil ik met Marc zelf aangaan."

Laatste vraag. Mocht hij kunnen kiezen, zou hij dit fulltime willen doen?

"Ik ga sowieso volgend jaar halftime werken, want het is niet meer te combineren. Dat is nu al maanden dat ik nu vijftien, zestien uur per dag werk. Dat is na een tijd niet lecht uit te houden."

Heeft hij een geheim om op de been te blijven?

"Een geheim? Oei, 'k zou het *begot* niet weten. (denkt na) Veel lachen zeker? Mij amuseren."

OP STAP OP TAZ (SLOT)

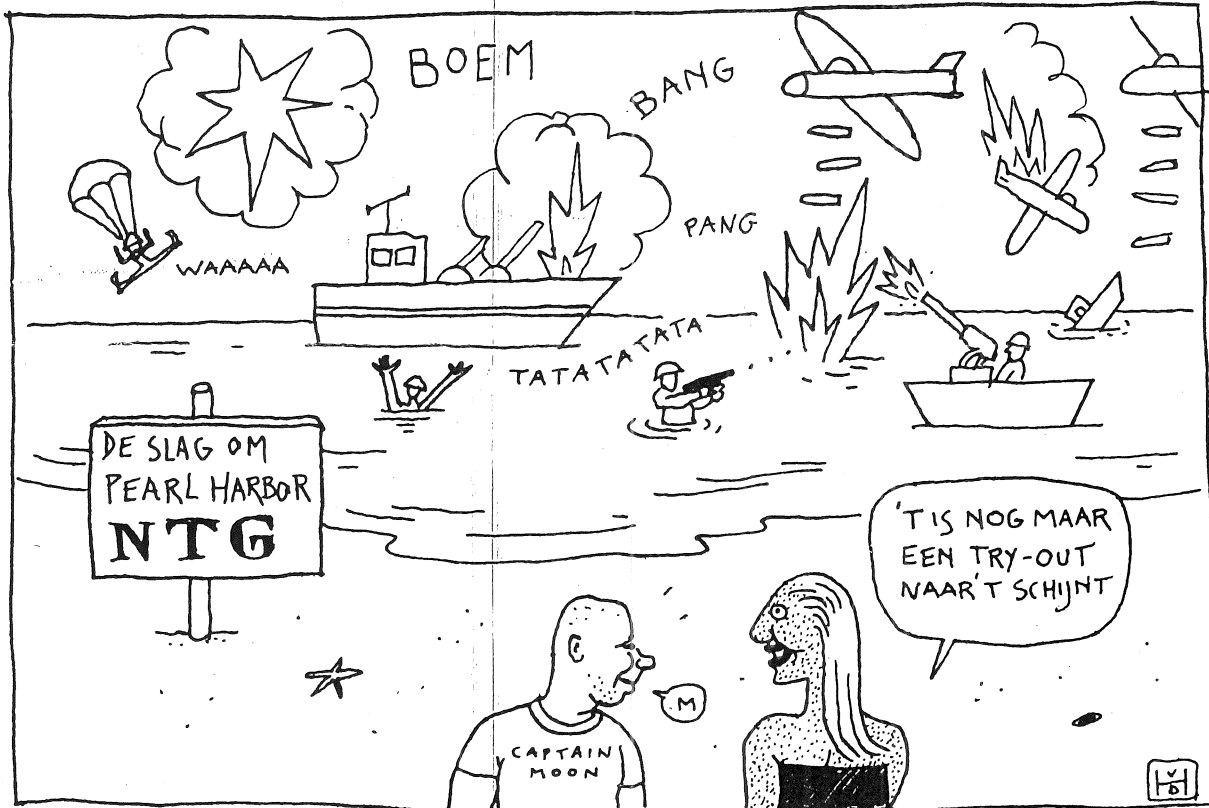
Bedankt festival, voor de georganiseerde chaos

"Mijn beschouwing achteraf? Er werd met ons gespeeld, beste publiek. Dit zowel figuurlijk (de 'haperende' theekopjes in *Tik*), als letterlijk in meerdere voorstellingen. Onder andere *Big Bungalow* en *De vrouw van de zee* maakten gretig gebruik van de toevallige voorbijganger. Maar het publiek werd niet alleen als detail in een voorstelling verwerkt. In *Echte vrouwen joggen in regenpak* werden de toeschouwers door andere festivalgangers overdonderd. Zelfs ongewild leverde het publiek een prachtige pointe aan de voorstelling *Squirrels* (van Cie. De Koe), toen een man na een uur voorstelling - die bestond uit herhalingen in steeds bredere cirkels - treffend wist te formuleren: 'Maar mannetjes, doet nu toch eens voort hé, zeg.'

"Ook met mij is dit jaar gespeeld, zij het niet zozeer met gevoelens of emoties. Geen enkele voorstelling bracht me aan het huilen of greep me echt naar de keel. Maar voor een spelletje met gedachten schrok dit festival niet terug. Er waren dit jaar opvallend veel diepzinnige en poëtische teksten. Veel intrigerende plotten ook. Bestaande woorden kregen een nieuwe betekenis. En daarmee doel ik niet alleen op het begrip 'theatraliteit', een programmalijn die in dit festival trouwens uitstekend verwezenlijkt is. *Squirrels* zijn voor mij nu geen eekhoorns meer. Toen Compagnie De Koe stoom uitblies als symbool voor de hersenkronkels van de twee schrijvers en deze stoom ook boven mijn hoofd hing, was het alsof ze twee draadjes binnen in mij deed smelten. *Squirrels* werden voor mij hersenkronkels die voortkomen uit het willen begrijpen van elk gegeven. En zo wil en zal ik altijd aan deze editie terugdenken.

"Ik denk dat ik nog nooit zo geconcentreerd in theaterzalen gezeten heb als de voorbije week. Er werden zoveel mooie en rake dingen gezegd. Flarden van zinnen spookten dagen later nog door mijn hoofd. Het gebeurde dan ook meer dan eens dat ik met een *big smile* in een voorstelling zat, terwijl de scène van dat moment bloedserieus was. Natuurlijk wenste ik af en toe dat de acteurs een zak over hun hoofd trokken en hun mond hielden. Af en toe werd die wens ook vervuld (*Slijk*). Maar op andere momenten merkte ik dat acteurs *professioneel bezig waren zichzelf te zijn*. Op zo'n moment was ik ontzettend blij met het besef dat er nu zoiets bestaat als vzw TarTarT, die ervoor zorgt dat pas afgestudeerd talent niet onmiddellijk *aan hun navelstreng opgehangen wordt*. Toch denk ik dat vele zinnen uit het festival *als ze een koe waren, vrijwillig naar het slachthuis zouden gaan*. Want in mijn hoofd is het echt *survival of the fittest*. Welke zinnen zullen zo sterk zijn dat ze blijven hangen als het Postgebouw morgen *terug in het midden van nergens staat*? De meeste woorden zullen *vluhtdieren* worden. Dan kan ik alleen nog maar op zoek gaan naar *echte vrouwen* die na een festivalweek het leven terug in *joggen*, maar dan *in regenpak*. Bij hen worden de afglijdende woorden misschien niet herleid tot theaterzweet dat door verdamping in het ijle verdwijnt. Misschien blijven de woorden bij hen wel in het pak hangen. Ach, wat ik gewoon wil zeggen is dat ik geen *tragische onderman* wil worden die zonder de blijvende aanwezigheid van *gelijkgestemde zielen* in steeds hetzelfde refrein vervalt: *avec le temps on n'aime plus*. Ik wil *de woorden als een bijbeltje aan het hart dragen*. Het af en toe openslaan en dan zeggen: *ah, ja, dat was die week daar in augustus die mijn leven veranderd heeft*. Met andere woorden, beste festival, je bent er prachtig in geslaagd een *georganiseerde chaos* te creëren. En dit niet alleen in het festival zelf, zoals vooropgesteld, maar ook in mijn hoofd. Daarom zou ik het fantastisch vinden mocht er een omnibus verschijnen met het heerlijke werk van de jonge theatermakers. Op die manier kan *I keep my head alert but empty*. Bovendien zou het veiliger zijn voor mij. Ik vrees namelijk dat ik nu wel eens 't *accident* van 2001 zou kunnen tegenkomen als SABAM deze slotcolumn onder ogen krijgt."

Fauve L.

WINNAARS PERFORMING ARTS FESTIVAL

Hoofdprijs: Cirq'ulation Locale (Jan Vermeersch)
Prijs Jongste Talent: Frédérique Snoeks
Prijs Visueel: gedeeld over Paul Van Bellen en Riet & Fien Van den Fonteyne
Prijs Techniek: Ben Zuddhist
Prijs Entertainment: Puke Boy alias Luc Gheysen

WINNAARS STAND-UP CONCOURS

Hoofdprijs: Frans Pelgrims alias Geert van Baelen
Publieksprijs: Wim Helsen
Derde plaats: Bart Cassauwers
Vierde plaats en aanmoedigingsprijs: Arnout Van den Bossche

'BETER DAN IN MIJN STOUTSTE DROOM' Schepen Hilde Veulemans wikt en weegt TaZ

Verrassend is de conclusie niet, maar we zeggen het toch: "TaZ 2001 is beter geweest dan ik mij in mijn stoutste dromen durfde voorstellen", luidt de evaluatie van de Oostendse schepen voor Toerisme Hilde Veulemans op de vooravond van het slotgala. (Bijt op de lip) "Geestig hé. Ik ben zo content." Aan een moe maar tevreden mens mag je al eens iets meer vragen, dus hielden we haar zaterdag even tegen tussen twee theatersessies door. De schepen miste daardoor een voorstelling, maar in de politiek zijn ze veel gewoont.

"We hadden gerekend op 30.000 bezoekers. Ja, drie keer zoveel als het jaar voordien, maar ik denk dat we het halen. Morgenavond (zondag, nvdr) zullen we het precieze aantal weten. Ik ben benieuwd", zegt Hilde. "Het is de eerste keer dat ik TaZ als verantwoordelijke schepen meemaak, maar ik volgde het festival al altijd. Ik speel ook zelf toneel, moet je weten. In de toneelvereniging Spiegel, die ik twintig jaar geleden oprichtte. Maar wij zijn amateurs hé. Toch vind ik het heel boeiend. Meer nog, er zouden veel meer amateurs moeten aanwezig zijn op een festival als dit. Je ziet er de nieuwe vormen, je doet inspiratie op, je krijgt zicht op recente trends en evoluties. Nogal wat amateurgezelschappen zijn te bang om hun vorm aan te passen of te veranderen. Jammer. Neem nu zoiets als *Big Bungalow* of *Mouchette*. Ik ben ervan overtuigd dat wij ook zoiets kunnen."

De tevredenheid van schepen Veulemans is niet alleen te danken aan de grote opkomst (en dus hogere inkomsten via de ticketverkoop), maar ook door het bereikte publiek. "We zagen een breed publiek opduiken. Wie normaal niet snel binnenloopt in een theaterzaal, proefde via TaZ toch en het smaakte nog ook. Wat stukken beter was als vorige jaren, was het contact tussen het publiek, de acteurs en de medewerkers. Café Koer, dat *marcheerde*. De sfeer die er hing en hangt, die wil ik zeker behouden."

Grote vreugde ook omwille van de vele Oostendse gezichten die de schepen opmerkte. "TaZ is voor de toeristen, maar ook voor de Oostendenaar. En ze komen! Nu nog méér medewerkers van eigen stad, en het zou helemaal mooi zijn", vindt de schepen. "Dat zal onvermijdelijk zijn. We kunnen niet alleen in Antwerpen en Gent vrijwilligers zoeken en naar Oostende halen. Dat is al te gek. We zullen niet anders kunnen dan meer eigen mensen inzetten."

En de toekomst? "Nog een dagje langer?", lacht de CVP-politica. "Het mag gerust tien dagen duren, als het van mij afhangt. Maar opnieuw: dan hebben we nog meer medewerkers nodig. Het budget van dit jaar - 18 miljoen - komt bijna volledig uit de stadskas (16 miljoen). De overige twee miljoen van sponsoring en tickets. Daar hoop ik verandering in te brengen. Als ik hoor dat de Gentse Feesten subsidies krijgen van het Vlaamse Gewest, dan vind ik dat Oostende dat ook verdient. Het festival is stevig gegroeid. We kunnen ons al tussen de grote plaatsen. Ook de ticketverkoop en de website kunnen beter."

Theater en Hilde Veulemans, dat zit snor. En theater en politiek? Kan de schepen dat rijmen met elkaar? "Jazeker. Ik speel nog elk jaar één rol in een stuk van Spiegel. En het is best handig om als politicus een beetje toneel te kunnen spelen. Je inleven in dingen en mensen, af en toe een rol spelen... En de plankenkoorts. Dat is in de politiek en in theater exact hetzelfde."

Theater aan zee is des mensch;
Geen gebrek of godendroom is hem vreemd.

Theater aan zee is er voor de mensen.

Hart, Ziel, Lichaam,
Die goed gevoed werd.

Waar het hart van vol is, loopt de mond van over, daarom

Lieve Luc,
Prima don Don,
Broere Vincent.

Hart, ziel en lichaam
Van en voor alle medewerkers, technici en spelers

Bedankt voor de luchtigheid en adem

Die ons als deelnemend, zwetend, zuchtend, donkend, applaudisserend,
fluitend, gillend,
enthousiast publiek,

wroetend met onszelf en onze medemens

Adem geeft

Om in het delirium van het moment

de louterende waarde te laten inschatten van het mysterie

van het hier en nu,
de reflectie op het verleden,
de zorg voor de toekomst

Bedankt voor het doorgroeien, allemaal.

Liefs,

Marc

COLOFON

REDACTIE: Mieke Versyp, Nele Roels,
Steven Heene en Fauve Lybaert
AGENDA: Wendy Vercauteren
LAY-OUT: Trien Pauwels

CARTOONS: Pieter De Poortere
en Hendrik Hein Van Doorn
SUGGESTIES voor de Tazette zijn
welkom via e-mail:
theateraanzee@yucm.be

Tazette wordt gedrukt op Turbocopy, 80gr.,
geleverd door

GREPAPIER, 9880 Aalter

www.co.mo.be

Hoegaarden
Witbier - Bière blanche

KBC
Bank & Verzekering

MILTON
Verf voor de Kunst Gebruiken